

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

s motivačním názvem:

Chráníme si přírodu, žijeme tu pospolu

**Mateřská škola, Říčany,
okres Brno - venkov
příspěvková organizace
Rosická 440
664 82 Říčany**

Projednáno na pedagogické radě dne : 30. 8. 2021

Projednáno se zřizovatelem: 31. 8. 2021

Platnost dokumentu: 1. 9. 2021 – 31. 8. 2024

č. j.: MŠŘ/112 /2021

**Zpracovala: Mgr. Ivana Zajícová, ředitelka MŠ
a kolektiv pedagogů**

OBSAH:

1. Identifikační údaje o škole	3
2. Obecná charakteristika školy	4
3. Podmínky vzdělávání	5
3.1 Věcné podmínky	5
3.2 Životospráva	6
3.3 Psychosociální podmínky	7
3.4 Organizace	8
3.5 Řízení mateřské školy	9
3.6 Personální a pedagogické zajištění	10
3.7 Spoluúčast rodičů a spolupráce s jinými subjekty.....	10
3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	12
3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných.....	13
3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí mladších 3 let.....	13
3.11. Podmínky pro poskytování jazykové přípravy při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	13
4. Organizace vzdělávání	14
5. Charakteristika vzdělávacího programu.....	15
5.1 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných.....	23
6. Vzdělávací obsah	26
7. Systém evaluačních činností	36
ZÁVĚR.....	36

1. Identifikační údaje o škole

Název:

Mateřská škola, Říčany,
okres Brno - venkov, příspěvková organizace
Rosická 440
664 82 Říčany

Sídlo:

Rosická 440, 664 82 Říčany

Odloučené pracoviště:

Třída Žabky, nám. Osvobození 340, 664 82 Říčany

tel.: **739 865 085**

Třída Vážky, Zemědělská 458, 664 82 Říčany

tel.: **731 113 567**

Právní forma:

právní subjekt, příspěvková organizace

IČ: 75023695

Kontaktní údaje:

telefon: **546 427 405**

mobil ředitelka: **734 737 489**

e-mail: skolka.ricany@seznam.cz

www.msricany.cz

[ID 6mfkyu4](#)

RED IZO: 600 110 117

IZO: 107 603 781

Zřizovatel:

Obec Říčany, nám. Osvobození 340, 664 82 Říčany

Ředitelka školy:

Mgr. Ivana Zajícová

Vedoucí školní jídelny:

Beáta Dvořáková, DiS., tel.: **530 330 725**, mobil: **732 608 241**

e-mail : jidelna.ricany@volny.cz

Kapacita školy :

108 dětí

Počet tříd:

4

Kapacita školní jídelny:

250 jídel

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola se nachází v klidném, přírodním prostředí obce Říčany, u Říčanského potoka. Proto si děti a rodiče zvolili za neformální název naší školy Mateřská škola „Potůček“ a názvy tříd Žabky, Rybičky, Ráček a Vážky.

Školu tvoří dvě přízemní budovy postaveny v 70. letech, které jsou propojeny chodbou tzv. krčkem. V jedné je umístěno technické zázemí (školní jídelna, kotelna, sklad) a keramická dílna, v další jsou dvě třídy, kde probíhá výchova a vzdělávání dětí. Každá třída má svůj vlastní vchod a jsou propojeny jen dveřmi mezi třídami. Budova je zateplena, má novou fasádu a okna.

Mateřskou školu obklopuje ze všech stran velká přírodní zahrada se vzrostlými jehličnatými a listnatými stromy a sadem s ovocnými stromy, která je dětmi bohatě využívána v každém ročním období a téměř za každého počasí. Děti se zde seznamují s krásami přírody a se změnami, které nabízí každé roční období. Sama příroda pak bývá zdrojem mnoha zážitků a inspirací jak pro učitelky, tak pro samotné děti. Na zahradě pořádáme i setkání s rodiči při různých společných akcích (Odemykání a zamykání zahrady, Zahradní slavnost, Jarmark, Indiánská noc...). Současně využíváme i blízké okolí k vycházkám a přímému kontaktu dětí s přírodou.

V roce 2011 se zřídila třetí třída (odloučené pracoviště) na nám. Osvobození 340, aby se zvětšila kapacita školy a uspokojily se tak požadavky rodičů.

V roce 2019 se zřídila čtvrtá třída (odloučené pracoviště) na ulici Zemědělská 458, protože kapacita mateřské školy nebyla dostačující. Počet žádostí o docházku převyšoval kapacitu školy.

V současné době (2021) má mateřská škola 4 třídy.

Počet pracovníků: 8 učitelek, 1 asistentku pedagoga, 1 školního asistenta (hrazeno z projektu Šablony 3), 1 speciálního pedagoga – logopeda, školnice, vedoucí školní jídelny, 2 kuchařky, 2 pracovnice na výdej stravy + školnice na odloučených pracovištích, účetní.

Příležitost pro rozvoj:

- Dlouhodobý záměr rozšíření MŠ z dotací (IROP) o další třídu přístavbou, na který je vypracován projekt. (2022)

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

Prostory mateřské školy jsou dostačující jen pro dvě třídy (56 dětí), proto byla třetí třída zřízena v odloučeném pracovišti na nám. Osvobození 340 (28 dětí) a čtvrtá třída na Zemědělské 458 (24 dětí). Třídy jsou heterogenní (věkově smíšené). Aby se zvětšil prostor tříd, byly vyklizeny tzv. izolace. Děti je tak mohou využívat ke svým hrám a činnostem. K většímu pohybovému vyžití dětí využíváme prostornou zahradu, terasy a blízkou přírodu. Třída na nám. Osvobození 340 využívá i kulturní sál jako tělocvičnu.

Ve všech třídách a šatnách je nová podlahová krytina, odstraněno nevhodné dřevěné obložení a v roce 2014 a 2015 proběhly rekonstrukce umývár a toalet. Jsou zde nové boxy na ručníky a dělicí příčky u každé toalety, aby byl zachován intimní prostor pro děti.

Dětský nábytek je nový a přizpůsoben antropometrickým požadavkům, je zdravotně nezávadný, počet toalet a umyvadel odpovídá počtu dětí. Ve všech třídách jsou nová lehátka, která jsou vybavena molitanovými matracemi pro pevná záda a odpovídají požadavkům hygieny.

Mateřská škola má dostatečně velké prostory, které vyhovují nejrůznějším skupinovým, individuálním a pohybovým aktivitám dětí. Všechny třídy mají zajímavé a podnětné prostředí vzbuzující bezprostřední zájem dětí. Ve třídách je vytvořeno několik tematicky zaměřených hracích center (ateliér, knihy a písmena, Zvídálek, manipulační a stolní hry, kostky, pokojíček, dílna, hudba a tělocvična), které děti využívají během celého dne při spontánních i řízených činnostech. Jsou zde stanovena pravidla. V přední části budovy je zřízena nově vybavená keramická dílna s pecí a hrnčířským kruhem, která je velmi často dětmi využívána.

Hračky a knihy jsou uloženy v kontejnerech či policích tak, aby byly dětem na očích a mohly si je samostatně brát a ukládat je. Vybavení hračkami a pomůckami odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno. Během školního roku dochází k výměně hraček mezi jednotlivými třídami.

Mateřská škola je vyzdobena výtvyry dětí a rodiče mají možnost si je prohlédnout. Snažíme se tvořit převážně z přírodních materiálů. Šatny jsou vybaveny novými estetickými nástěnkami s motivy názvů jednotlivých tříd.

Zahrada je prostorná, obklopena vzrostlými jehličnatými i listnatými stromy a keři a ovocným sadem, vybavena 3 pískovišti s ochrannými sítěmi, zahradním domkem, 3 malými domečky a herním prvkem Loď, KUK a bylinkovou spirálou v přední části zahrady.

V roce 2014 byl schválen projekt na Zahradu v přírodním stylu z dotací MŽP. V zadní části zahrady bylo vybudováno jezírko s pumpou, kde děti pozorují vodní živočichy a rostliny, vyvýšené záhony pro každou třídu, o které děti samy pečují, přírodní val s jezevčí norou, ohniště s lavičkou ve tvaru krokodýla, venkovní kuchyňky a vrbičkové stavby. V zadní části budovy jsou instalována pítka. V jarních měsících se staví i indiánské týpí, které slouží i jako přírodní učebna. Tyto prostory s novými přírodními prvky umožňují dětem rozmanité pohybové, experimentální a vzdělávací činnosti. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

V roce 2016 byly z obou tříd zbudovány vstupy na venkovní terasy a zahradu, kam mohou děti chodit přímo ze tříd během celého dne při dodržování daných pravidel.

Děti ze třídy Žabky (nám. Osvobození 340) mohou využívat při pobytu venku hřiště ZŠ nebo přicházejí na zahradu na Rosické 440, kde mají vytvořeno zázemí. Třída Vážky (Zemědělská 458) má vybudováno nové hřiště, ale děti mohou využívat i zahradu na Rosické.

Příležitost pro rozvoj:

- Průběžně dle finančních možností obnovovat vybavení center aktivit novými didaktickými pomůckami, nábytkem (pokusy a objevy, tělocvična, domácnost s reálnými spotřebiči a vybavením). (2023)
- Vybavit třídy interaktivní technikou. (2023)
- Dovybavit zahradu dalšími přírodními prvky s environmentální tematikou (pocitový chodníček, hmyzí domeček, houpačka ptačí hnízdo, kutací jáma, akvadukty, bahniště). Sledovat rozvojové programy MŽP. (2023)
- Zakoupit filtrační zařízení do jezírka. (2020)
- Ze zahradního domku udělat přírodní učebnu a dílnu. (2022)
- Odstranit 3 nevyhovující domečky a zakoupit 1 dřevěný. (2020)

3.2. Životaspráva

Mateřská škola má vlastní školní jídelnu. Dětem je podávána plnohodnotná a vyvážená strava, je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, pitný režim je zajištěn podáváním mírně slazených čajů, multivitaminových nápojů a vody. Děti si je mohou v průběhu dne samy nalévat do vlastních hrníčků. Na zahradě jsou umístěna 2 pítka.

Dětem, které mají potvrzeno od lékaře dietní stravování, mohou rodiče přinášet stravu na základě Dohody o výdeji stravy zohledňující zdravotní způsobilost dítěte.

Mezi jídly jsou dodržovány vhodné intervaly, děti nejsou do jídla nuceny, snažíme se, aby jídlo alespoň ochutnaly. Režim dne je pravidelný, umožňuje však organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí a aktuální situaci. Ráno je pro děti nachystáno nakrájené ovoce či zelenina.

Děti chodí ven denně, činnosti venku se přizpůsobují kvalitě ovzduší a počasí. Mají dostatek pohybu i v interiéru MŠ, kde je využíván prostor tříd a především center s cvičebními pomůckami. Respektujeme individuální potřebu spánku, aktivity a odpočinku. Nespící děti mohou poslouchat pohádku, relaxační hudbu, prohlížet si knihy a vykonávat tiché činnosti. Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor.

Příležitost pro rozvoj:

- Ve spolupráci s rodinou a odborníky povedeme dále děti vhodnou motivací a osobním příkladem ke konzumaci méně oblíbených jídel. (2020)
- Využití Zahrady v přírodním stylu k pěstování ovoce, zeleniny a bylinek samotnými dětmi a využití produktů ke konzumaci při dodržování hygienických norem. (2020)
- Povedeme děti k osvojení pravidla pitného režimu bez připomínání. (2020)
- Zakoupit nové jednotné hrníčky se značkami jednotlivých dětí. (2019)
- Starší děti si mohou mazat pečivo samy při svačině při dodržení hygienických pravidel. (2020)
- Zaměřit se na děti s dietním stravováním a zajistit jim dovoz stravy, popř. začít vařit dietní stravu v naší ŠJ. Proškolit zaměstnance. (2021)

3.3. Psychosociální podmínky

Usilujeme o to, aby se děti i dospělí cítili v mateřské škole dobře a bezpečně. Nově příchozím dětem nabízíme individuální adaptaci ve spolupráci s rodiči. Po zápisu do MŠ organizujeme pro nově přijaté děti adaptační program ve třídě i na zahradě.

Respektujeme potřeby dětí, reagujeme na ně, napomáháme v jejich uspokojování, děti nejsou neúměrně zatěžovány ani stresovány spěchem.

Všechny děti mají rovnocenné postavení, volnost a osobní svoboda je vyvážená s nezbytnou mírou omezení - vytváříme společně s dětmi pravidla soužití v mateřské škole. Pravidla jsou vyvěšena na viditelných místech ve třídě i v šatně pro rodiče. Děti se i orientují v režimu dne, který mají vyvěšený ve třídách.

Snažíme se dávat dětem jasné a srozumitelné pokyny, třída je pro děti kamarádkým společenstvím a chodí do ní rády. Interiér třídy je uspořádán do center aktivit (koutků) a vytváří tak podnětné a stimulující prostředí pro práci s dětmi, pro rozvoj všech oblastí jejich osobnosti a typů inteligence. Veškeré hračky, výtvarný i pracovní materiál jsou dětem volně přístupné. Děti mají místa pro uchovávání osobních výtvarů (složky). Ve všech třídách se uplatňují prvky programu Začít spolu. Děti si vybírají z nabízených činností už od rána, zpětnou vazbou je hodnocení, kde děti o své práci vypráví (mohou se vyjádřit i pomocí smajlíků). Snažíme se děti zbytečně neorganizovat, samostatně se rozhodují při výběru činností nabízených učitelkou, řízených činností se nemusí vždy zúčastnit.

Pedagogický styl je podporující, vstřícný, vede děti k samostatnosti, mezi zaměstnanci a dětmi se projevuje vzájemná důvěra a tolerance.

Učitelka vůči dětem uplatňuje požadavky, které jsou pro ně věkově, vývojově a individuálně přiměřené, respektuje osobní psychomotorické tempo dětí a podřizuje mu organizaci činností, pedagogové téměř nepoužívají negativní slovní komentáře. Všem dětem je projevena emoční vřelost, svým chováním poskytuje učitelka empatickou odezvu. Snažíme se o nenásilnou komunikaci s dítětem, která je mu příjemná, navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Děti jsou vedeny k tomu, aby nejdříve samy hledaly řešení svých problémů. Je upouštěno od soutěžení, aby se některé dítě necítilo znevýhodněno. Čekání a prostoje jsou omezeny na nejkratší možnou dobu, snahou je plynulý přechod mezi jednotlivými činnostmi. Děti mají příležitost vidět zdvořilé jednání a vzájemnou pomoc mezi ředitelkou, učitelkami, rodiči i provozními pracovníky. V dětech rozvíjíme zdravé sebevědomí a možnost prosazovat vlastní názor. Snažíme se o prevenci šikany. Konflikt vždy řešíme debatou, kde se k danému projevu děti vyjadřují. Je důležité v dětech rozvíjet vzájemnou toleranci a ohleduplnost, která se vždy zúročí v příštích letech.

Příležitost pro rozvoj:

- Zaměřit se na lepší nastavení a důslednější kontrolu při respektování pravidel soužití. Pokračovat ve zlepšování pedagogického stylu - vyjadřování a komunikace s dětmi. (2022)
- Vytvářet pozitivní klima v každé třídě i celé škole. Pozitivní interakce dítě – dítě, učitel – dítě, učitel – rodič. (2023)
- Rozvíjet samostatnost, iniciativu a zodpovědnost dětí s využitím zpětné vazby, uznání, práce s chybou. (2023)
- Cíleně a včas analyzovat prvky rizikového chování dětí a reagovat na ně. Zařazovat prosociální hry. (2021)
- Zabývat se rizikovým jednáním a jeho vlivy na dítě. (2021)
- Řešit podpůrná opatření pro sociálně a zdravotně znevýhodněné děti. (2020)

3.4. Organizace chodu

Režim dne je pružný, reaguje na individuální a aktuální potřeby a možnosti dětí. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený.

Snažíme se vytvářet podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, na soukromí dětí je dbáno klidným koutkem v každé třídě (váleci vak s polštářky a knihovnou, sedačky, pokojíček, týpí). Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se během dne vyskytnou. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem. Režim dne se přizpůsobuje potřebě dětí dokončit činnost, časové rozmezí není závazné, kromě doby podávání oběda. Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídách, spojování tříd je maximálně omezeno.

Do činností jsou pravidelně zařazovány řízené i spontánní preventivně pohybové a relaxační aktivity. Třídy jsou zapojeny do projektu Cvičíme se sokolem – Svět nekončí před vrátky, cvičíme se zvířátky. K pohybu dětí se využívá i velká zahrada s herními prvky.

Příležitost pro rozvoj:

- Při plánování činností vycházet především z přání a potřeb dětí. (2020)
- Nabízet rodičům, aby se zapojili do dopoledních činností v centrech aktivit. (2021)
- Zařazovat pravidelně pohybové chvíle s různým zaměřením, relaxační, pohybové, taneční, jóga. (2021)
- Klást na děti přiměřené požadavky, nepřetěžovat je. (2020)
- Důsledně dodržovat stanovená organizační pravidla jednotného působení v rámci celé MŠ. (2020)
- Podněcovat děti k samostatnosti, vlastní aktivitě, experimentování, činnosti plánovat společně s dětmi. (2021)
- Využití teras v dopoledních i odpoledních hodinách. (2020)
- Cílené využití zahrady při výchovně vzdělávací činnosti. (2021)

3.5. Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny v organizačních pravidlech školy (školní řád, organizační řád, provozní řád, pracovní náplně zaměstnanců). Velký důraz je kladen na vzájemnou týmovou spolupráci a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství. Ve škole je zaveden funkční informační systém. Pro pracovníky jsou zařazeny pedagogické a provozní porady podle ročního plánu porad, operativní porady podle potřeby. Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, respektuje jejich názor. Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně motivuje ke kvalitě vykonané práce a podporuje jednotlivé dílčí úspěchy. Tvorba ŠVP PV je výsledkem celého pedagogického týmu školy, vychází z podrobné analýzy a evaluačních nástrojů. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu MŠ, jsou smysluplné a užitečné. Výsledky jsou zpracovány a závěry slouží pro další práci. Na spolupráci s rodiči se podílí všichni zaměstnanci.

Záměr:

- Vést všechny pracovníky k uvědomění si myšlenky, že o tom, jak se bude dítě a rodiče v mateřské škole cítit, rozhodují vztahy všech, kteří se na jeho vzdělávání podílejí. (2021)
- Podporovat týmovou práci zaměstnanců a motivovat učitelky k tvorbě projektů. (2023)
- Zvyšovat aktivní podíl všech pracovníků na řízení MŠ. (2023)
- Snažit se o zdokonalování vnitřního i vnějšího informačního systému školy. (2021)
- Aktivní a vhodná propagace školy od všech zaměstnanců. (2021)

3.6. Personální a pedagogické zajištění

Všechny učitelky mají předepsanou odbornou způsobilost. Pracovní tým pracuje na základě společně vytvořených pravidel, všichni pracovníci se řídí organizačním, školním, provozním řádem a směrnicemi školy k zajišťování bezpečnosti dětí. Ředitelka podporuje profesionalizaci týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání. Na základě výstupů z hospitací a kontrol doporučuje výběr dalšího sebevzdělávání pedagogů a vytváří plán DVPP. Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče. Překrývání učitelek je minimálně 2,5 hod. denně. Specializované služby, jako je logopedická depistáž a výukové programy jsou zajišťovány odborným lektorem.

Příležitost pro rozvoj:

- Podporovat a vyžadovat u všech zaměstnanců školy profesní růst, podporovat další vzdělávání a sebevzdělávání všech a to jak v oblasti odborné, tak i v oblasti počítačových a informačních technologií. (2023)
- Podporovat profesní růst ředitelky v oblasti managementu školy. (2023)
- Vhodnou úpravou pracovní doby zajistit překrývání přímé pedagogické činnosti. (2020)
- Umožnit další vzdělávání pedagogických pracovníků podle potřeb školy a zájmu a motivovat k samostudiu odborné literatury. Využití financí z projektu Šablony I, II a III (2022).
- Vybudovat učitelskou knihovnu ve sborovně a nakupovat odbornou literaturu. (2020)
- Vycházet z nejnovějších poznatků oboru pedagogiky, speciální pedagogiky a psychologie. (2023)

3.7. Spoluúčast rodičů

Mezi námi a rodiči panuje oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost.

Spolupráce je na dobré úrovni, učitelky se snaží vyhovět konkrétním potřebám rodin, porozumět jim. Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ (pomoc při organizování akcí pro děti, výletů, účastnit se dopoledních činností po domluvě s jednotlivými učitelkami), účastnit se různých akcí s dětmi, mohou vstupovat do jednotlivých tříd dětí, získávat informace o dětech každý den při předávání dítěte nebo konzultovat s učitelkou výchovné záměry a výsledky vzdělávání dítěte při konzultačních hodinách.

Individuální záznamy o dětech jsou důvěrné a mohou do nich nahlížet pouze rodiče. Pedagogové chrání soukromí rodiny, zachovávají diskretnost. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v MŠ děje prostřednictvím nástěnek a letáčků v šatnách, vývěsní tabuli před MŠ a na webových stránkách. Mají možnost podílet se při plánování programu MŠ (organizací exkurzí, získávání sponzorství, nabízením svých profesních dovedností, které mohou přiblížit dětem fungování obce a péči o životní prostředí).

Od září 2013 spolupracujeme se spolkem Říčanský potůček, který byl založen rodiči, aby došlo k prohloubení spolupráce mezi rodinou a školou.

Nabízíme poradenský servis v oboru speciální pedagogiky, možnost zapůjčení odborné literatury, pořádání odborných přednášek.

Společné akce a aktivity s rodiči:

Září: schůzky v jednotlivých třídách

Říjen: Drakiáda na Šibeničním kopci

Listopad: Zamykání zahrady

Prosinec: Rozsvícení vánočního stromu

Vánoční setkání a výtvarné dílny

Leden: Konzultační hodiny

Březen: Karneval v KD v Říčanech společně se spolkem Říčanství dobrovolníci
přednáška školní zralost s psychologem

Duben: Den otevřených dveří

Květen: Rodinný den na zahradě MŠ

Červen: Zahradní slavnost s jarmarkem a pasování předškoláků
Adaptační den a schůzka s rodiči nově přijatých dětí

Spolupráce školy s jinými subjekty:

- **se zřizovatelem obcí Říčany** - vánoční vystoupení na Rozsvícení vánočního stromu, příspěvky do zpravodaje Říčanské klepeto, společné akce
- **Základní školou v Říčanech** - společná divadelní představení, návštěvy učitelek a dětí MŠ v prvních třídách ZŠ, sledování adaptace dětí, společné vedení ESS, společná účast na veřejných akcích
- **SPC, PPP** – zajišťuje integraci dětí v MŠ
- **klinickou logopedkou** - zajišťuje logopedickou depistáž a prevenci v MŠ
- **Pedagogickou fakultou MU v Brně**
- **s místní knihovnou**, realizujeme program na podporu předčtenářských dovedností, zapojení do projektu celé Česko čte dětem
- **Městskou policií Rosice, policií ČR** – prevence sociálně patologických jevů
- **CVČ Lužánky** – projekt Klokanovy kapsy
- **Lipkou - centrem pro environmentální vzdělávání** – výukové programy, odborná pomoc
- **Rezekvítkem** – výukové programy
- **sdužením ekologické výchovy Pavučina „Mrkvička“** – zapojení do projektu
- **Step by step ČR, o. s.**, - odborná pomoc
- **Sborem dobrovolných hasičů v Říčanech** – ukázka techniky

- **NIDV** – zapojení do projektu Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi
- **Česká obec sokolská** – projekt Svět nekončí před vratky, cvičíme se zvířátky
- **MAS Brána brněnska** – spolupráce na projektu Technické školky a další činnosti
- **MŠMT** – projekt Šablony I a Šablony II
- **Divadlo Polárka, Divadlo Radost a další divadla**
a dalšími organizacemi.

Příležitost pro rozvoj:

- Více zapojit rodiče do společných akcí a celkového dění v MŠ. (2023)
- Informovat rodiče o výsledcích a pokrocích dítěte a nechat nahlížet do diagnostiky a portfolia dítěte. (2020)
- Nabízet nadále rodičům odbornou literaturu a odborné přednášky z oboru pedagogiky a psychologie. (2023)
- Zapojení do projektu Šablony III (2022)
- Vytvořit uzavřenou facebookovou skupinu pro rodiče, podávat aktuální informace a fotografie z činností v jednotlivých třídách. (2019)

3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami k naplnění svých vzdělávacích možností potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením PPP nebo SPC.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP, IVP

- Zodpovědné osoby pro vytváření PLPP jsou třídní učitelky ve spolupráci se speciálním pedagogem v MŠ (ředitelka MŠ), IVP vytváří třídní učitelky ve spolupráci s PPP, SPC, ředitelkou MŠ a rodiči.
- Přizpůsobí vzdělávací program individuálním potřebám a možnostem dítěte, vytváří optimální podmínky k dosažení rozvoje osobnosti jedince, zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení.
- Zabezpečí pro děti uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání.
- Realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro vzdělávání dětí zajistí koordinátorka školy (ředitelka).
- Třídní učitelky spolupracují se zákonnými zástupci dítěte, školským poradenským zařízením, případnou spolupráci s odborníky mimo oblast školství zajišťuje ředitelka.
- Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními 3- 5 stupně zajistí ředitelka snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy, asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

- Vyhodnocení PLPP provedou třídní učitelky po 4 měsících, navrhnou možnosti další péče. Vyhodnocení IVP provedou třídní učitelky ve spolupráci s SPC dle potřeby.
- Spolupráce s PPP a SPC zajistí třídní učitelky a ředitelka školy.

3.9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

- Při vzdělávání dětí nadaných přizpůsobujeme vzdělávací program jejich individuálním potřebám. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit, uplatnit a dále rozvíjet.
- Třídní učitelky ve spolupráci s PPP a rodiči vypracují IVP, které pravidelně po 5 měsících vyhodnocují.

3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vzdělávací nabídka pro výchovně-vzdělávací činnosti s dětmi od 2 do 3 let se zaměřuje na souhrn praktických činností, na jejichž základě si pedagog konkretizuje vzdělávací činnost. V případě dětí mladších 3 let se jedná spíše o výchovně – vzdělávací a pečující činnost. Zejména proto, že pozornost, kterou je dítě mezi 2 a 3 rokem života schopno udržet, je krátkodobá, omezit pasivní čekání, méně předvádění a popisování. Činnostní přístup potřebuje lepší věcné, psychosociální, organizační i personální podmínky. Individuální průběh aktivit je pro dítě mezi 2 a 3 rokem věku nezbytností. Postupný způsob práce podporuje výchovně – vzdělávací proces, který se uskutečňuje v celém časovém rámci dne. V režimových opatřeních jsou k některým činnostem využíváni provozní zaměstnanci (převlékání, hygiena).

Při vzdělávání dětí raného věku by se pedagog měl snažit o naplnění tří priorit:

Úzce spolupracovat s rodinou a vytvořit podmínky pro zajištění organické provázanosti režimu dvouletého dítěte v rodině i v instituci. Individuálně podporovat aktivitu dětí, zvědavost, snahu po objevování, ale nepřetěžovat je. Vytvořit pevné základy pro postupné osamostatňování dítěte v oblasti sebeobsluhy a socializace směřující k rozvoji jeho osobnosti.

Jsou stanoveny následující vzdělávací oblasti:

- poznávací (kognitivní a etická)
- činnostní (pohybová a polytechnická)
- tvořivá (výtvarná, hudební a komunikační)

Hra je nejpřirozenější vzdělávací činností dítěte předškolního věku. Vychází z jeho vnitřní potřeby být aktivní. Kolem třetího roku věku dítěte se objevuje úlohová hra, která mu umožňuje převzít nějakou roli, improvizovat a jednoduše plánovat. Děti mladší 3 let se zaměřují především na krátkodobou manipulaci s předměty a pro své hry potřebují společníka v podobě dospělé osoby. Ten je také nutný pro napodobivé hry, které dítěti mezi 2 a 3 rokem věku pomáhají zachytit a pochopit pozorované situace.

Pobyt venku Pokud je počasí příznivější, využíváme především školní zahradu, které z hlediska bezpečnosti odpovídá věkovým potřebám dětí. Dítě mladší tří let potřebuje ke svému životu ještě pomoc a oporu dospělého, který mu nabídne nové možnosti a ukáže jiné způsoby využití herních prvků, pískoviště atd. Chůze v období od 2 do 3let věku

dítěte se zdokonaluje, připojují se souhyby paží. Dítě zvládá užší stopu, má ale krátký krok a našlapuje na celé chodidlo.

Relaxace probíhá jednou denně a to po obědě. Spánek je diferencovaný, protože jeho potřeba je u každého dítěte jiná. Postupné vstávání napomáhá spontánnímu probuzení a děti se nehromadí u oblékání, při osobní hygieně, ke kterým potřebují pomoc učitelky.

3.11. Podmínky pro poskytování jazykové přípravy při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu. Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Na základě posouzení potřeby jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

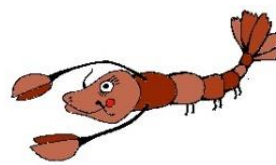
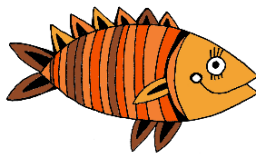
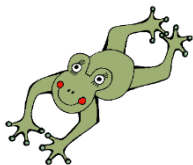
Příležitost pro rozvoj:

- Vytvořit materiální podmínky pro vzdělávání dětí mladších tří let: větší prostor pro hru, průběžně dle finančních možností obnovovat vybavení tříd novými hračkami, didaktickými pomůckami, nábytkem, odpovídajícím věku od 2 do 3 let, přizpůsobit vnitřní i venkovní prostory hygienickým bezpečnostním normám dětí mladších 3let. (2023)
- Zajistit co možná největší souběžné působení pedagogů v rámci třídy v organizačně nejnáročnější části dne. Využití školního asistenta. (2020)
- Přizpůsobit denní režim individuálním potřebám dětí s individuální potřebou odpočinku, spánku, aktivity. (2020)
- Vzdělávat pedagogické pracovníky v problematice psychických nebo fyzických specifík vývoje dvouletých dětí, pokud budou v MŠ. (2023)
- V souvislosti se zajištěním prevence bezpečnosti požárních rizik, proškolení zaměstnance ve zmíněné oblasti. (2023)

4. Organizace vzdělávání

Mateřská škola Říčany má 4 třídy:

1. **Třída Žabky** (odloučené pracoviště na nám. Osvobození 340, budova OÚ)
2. **Třída Vážky** (odloučené pracoviště na Zemědělské 458, budova GenAgra)
3. **Třída Rybičky** (Rosická 440)
4. **Třída Ráček** (Rosická 440)

Kapacita školy je 108 dětí. Všechny třídy jsou heterogenní a jejich maximální kapacita je 28 dětí, třída Vážky 24 dětí. Ve všech třídách se pracuje s prvky programu Začít spolu, založeném na třech základních principech - integrované učení hrou v centrech aktivit, individuální přístup k dítěti a úzká spolupráce s rodinou. Souběžné působení dvou učitelů ve třídě zajišťujeme propracovaným rozpisem pracovní doby. V dopoledních hodinách a v době pobytu venku jsou přítomny vždy dvě učitelky.

Přijímání dětí do mateřské školy se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), vyhláškou MŠMT ČR č. 14/2005 Sb. o mateřských školách, a dalšími platnými předpisy a ustanoveními. Ředitelka mateřské školy přijímá děti na základě žádosti rodičů a na základě splnění podmínek kritérií pro přijímání dětí, které jsou dány vnitřním předpisem školy. Po dohodě se zřizovatelem bývá zápis vyhlášen v měsíci květnu prostřednictvím místního rozhlasu, na informační tabuli před MŠ a webových stránkách školy. Do MŠ jsou přijímány děti zpravidla ve věku od 3 let, nejdříve však od dvou let. Děti jsou do tříd umísťovány také podle požadavků rodičů, přihlížíme na sourozenecké vazby nebo kamarádské vztahy.

Uspořádání dne v MŠ

6,45 – 8,45

- scházení dětí, volné hry, spontánní i řízené činnosti dětí, skupinové činnosti v centrech aktivit, individuální práce s dětmi

8,45 – 11,50

- volné hry, spontánní i řízené činnosti dětí, skupinové činnosti v centrech aktivit, individuální práce s dětmi, pohybová chvilka, přivítání, hygiena, volná svačina, ranní kruh – diskusní, komunitní, předávání prožitků, vyjádření pocitů, hodnocení činností, problémů, plánování činností na další den, týden, zpětná vazba, oslavy narozenin, příprava na pobyt venku, pobyt venku

11,50 – 12,45

- převlékání, příprava na oběd, hygiena, oběd, děti si mohou nalévat polévku samy z mísy, hygiena, příprava na odpočinek

12,45 – 14,00

- polední odpočinek, poslech pohádek, hudby, příběhů, klidné aktivity nespících dětí po asi 30 minutách odpočinku, individuální práce s předškolními dětmi

14,00 – 16,15

- hygiena, svačina, pokračování v započatých činnostech, individuální práce s dětmi, spontánní i řízené činnosti dětí ve třídě nebo na zahradě

Režim dne je dostatečně pružný a umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. **Časové rozmezí není závazné, kromě doby podávání jídla – ranní svačina v 9.00 hodin, oběd ve 12.00 hodin a odpolední svačina ve 14.15 hodin.**

Od 7.00 hodin dětem podáváme ovoce, zeleninu, nápoje mají k dispozici celý den.

Svačina je volná, děti chodí svačit postupně, aby mohly dokončit své hry.

- Děti **přicházejí do MŠ od 6,45 do 8.45 hod.** Po dohodě s třídní učitelkou lze výjimečně přivést dítě podle aktuální potřeby rodičů.
- Děti se v mateřské škole na Rosické 440 ráno scházejí a odpoledne rozcházejí ve třídě Ráček.
6,45 – 7,45 děti se ráno schází ve třídě Ráček
7,45 děti z Rybiček odchází do své třídy
15,15 (15,30) děti z Rybiček odchází do Ráčku, kde jsou do **16,15 hod.**
- V odloučeném pracovišti na nám. Osvobození 340 a Zemědělská 458 se scházejí v 6,45 hod. a rozcházejí v 16,15 hod.

Doba určená pro přebírání dětí zákonnými zástupci

- **12,30 – 13,00** děti, které si vyzvedávají rodiče po obědě
- **14,15 – 16,15** děti, které odchází po odpočinku

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Záměrem je celkový rozvoj osobnosti dítěte pomocí environmentálního vzdělávání. Naučit děti vnímat přírodu, chápat její význam a důležitost a umět se k ní chovat ohleduplně.

Pozitivním vztahem k přírodě ovlivňovat kladné sociální vztahy. Pokud se děti naučí v tomto věku vnímat a respektovat přírodu, ponесou si toto vědomí s sebou i do budoucího života a můžou tak rozhodovat o věcech veřejných.

Využívat ke hře i učení přírodní prostředí, zvyky a tradice místa, kde děti žijí a které dobře znají - obec Říčany a jeho blízké okolí.

Vzdělávání je založeno na vlastních činnostech dětí a na jejich prožitku. Snažíme se při činnostech používat převážně přírodní materiály, které si děti samy nasbírají při pobytu venku a experimentují s nimi. Do přírody chodíme téměř za každého počasí. Děti jsou z domu vybaveny pláštěnkami a holínkami.

Učíme děti chovat se proenvironmentálně, proto jsou v každé třídě barevné nádoby na tříděný odpad (papír, plast, směsný odpad). Odpad třídí všichni zaměstnanci školy. Kuchařky využívají i bio popelnici a nádoby na sklo. Na zahradě máme kompost a kompostéry.

V naší mateřské škole uplatňujeme **prvky programu Začít spolu**, a proto je uspořádání prostředí všech tříd do **center aktivit (CA)**, ve kterých děti realizují spontánní hry i řízené činnosti. Vzdělávací program nabízí prostor, ve kterém se děti učí samostatně myslet, kde chyba je přirozenou součástí procesu učení stejně jako zodpovědnost za sebe sama a svoji práci.

Pedagog je spíše v roli průvodce dítěte na jeho cestě za poznáním.

Dlouhodobé cíle:

- a) rozvíjet vědecké myšlení, podporovat schopnost klást otázky a řešit problémy,
- b) poznávacími aktivitami, experimenty a hrami v přírodě podporovat přirozenou zvědavost dětí,
- c) vyprávěním o přírodě přispívat k rozvoji celkové komunikační dovednosti dětí,
- d) pohybem a hrou v přírodě mít příznivý vliv na rozvoj motorických dovedností dětí a jejich zdraví,
- e) kontaktem s přírodou působit pozitivně na emocionální rozvoj dětí.

Centra aktivit

Centra Aktivit (CA) jsou pracovní koutky, kde děti pracují samostatně v malých skupinkách v počtu 2 - 6 dětí. Rozčlenění prostoru ve třídě na CA není bezdůvodné - CA splňují podmínky pro integrované (celostní) učení. Snahou je, aby zde děti nacházely dostatek inspirací, nápadů, pomůcek a materiálů pro svůj rozvoj. Cílem je, aby se tato centra aktivit stala dílnami, v nichž se dítě samo učí prostřednictvím hry a práce s různými materiály, které děti mohou tvořivým způsobem využívat. Materiál je vybírán tak, aby v dětech vzbuzoval zvědavost a aby je lákal k použití. Děti se učí tím, že si hrají a pracují v malých skupinkách, což jim dává možnost přirozeně komunikovat, řešit problémy samostatně nebo v kooperaci s kamarády, rozhodovat se, procvičovat si vyjadřovací schopnosti, akceptovat rozdíly mezi lidmi. Děti jsou tak vedeny k samostatnosti i ke spolupráci. Učení se tak pro malé děti stává hrou a hra naopak učení.

Centrum domácnost

Dětská kuchyňka (pokojíček) je vybavena maketami potravin, zeleninou, ovocem, talíři, hrníčky, přibory, nádobím, stolkem s židlemi, sedačkou, kočárkem, panenkami. Ve třídě Ráček je reálná kuchyňská linka, trouba na pečení, indukční plotna, lednice, dřez, nádobí.

Centrum Domácnost je pracovní koutek, kde děti vykonávají běžné činnosti, související s přípravou pokrmů a stolováním. Často zde probíhají námětové hry dětí. Zde si rozvíjejí

smyslové vnímání (chuť, čich a hmat), prožitkové činnosti se skutečnými potravinami (krájení, míchání, sypání, mazání, strouhání, mixování, zdobení, zadělávání a válení těsta) při vaření a pečení. Děti se zde učí a napodobují zvyky dospělých - stolování, starost o rodinu, vaření, nakupování.

Centrum ateliér

V tomto centru mají děti k dispozici velké množství výtvarného materiálu, nůžky, lepidla, špejle, papíry, štětce, fixy, pastelky, aj. V označených zásuvkách jsou dětem k dispozici podložky, barvy temperové, vodové, prstové, tuše, kelímky, špejle, korky, šablony, razítka, raznice, látky, provázky, drátěnky, barevné papíry aj.

Ve výtvarném ateliéru rozvíjí děti jemnou motoriku, kreativitu, mohou zde komunikovat beze slov, uvolňovat citový přetlak a získávat pocit uspokojení z vytvořeného díla. Děti zde mohou pracovat individuálně nebo ve skupině, učí se samostatnosti a péči o svěřený materiál, čistotu při práci, udržování pořádku. Toto centrum umožňuje dětem prožívat radost i napětí a podporuje tvořivost, zvědavost, představivost a činnost dostatečnou nabídkou pomůcek a materiálů.

Centrum kostky

Děti zde mají k dispozici různé kostky - dřevěné, plastové, molitanové, lego.

Z kostek může dítě stavět cokoli chce, z kostek nelze stavět "chybně" ani „správně“, protože stavba dítěte je projevem sebevyjádření, rozvoje představivosti, fantazie a tvořivosti. Děti si zde procvičují jemnou a hrubou motoriku, zvyšují sebedůvěru, rozvíjejí sociální a jazykové dovednosti, technické myšlení, učí se chápat prostorové vnímání, výšku a váhu, stabilitu, rozložení, rozpoznávat tvary, spolupracovat a celkově rozvíjet inteligenci a kooperaci.

Centrum manipulační a stolní hry

Centrum je vybaveno různými druhy stavebnic, her typu puzzle, domino, pexeso. Dále jsou zde skládačky, hry na procvičení barev, nadřazených pojmů, hry pro rozvoj technického myšlení, logické hry, společenské hry, mozaiky, navlékací korálky. Jsou zde hry pro jednotlivce i pro více dětí.

Centrum je zaměřeno především na rozvoj jemné motoriky, fantazie, trpělivosti, vůle pro dokončení díla, poznávání barev, geometrických tvarů, číslic, zvířat, rostlin, druhů práce. Rozvíjí se zde matematické představy, jazykové a sociální dovednosti. Při společenských hrách se děti učí barvám, počítání, dodržování pravidel, sebeovládání, kooperaci, radosti ze hry, přijímání úspěchu i neúspěchu a vyrovnání se s ním.

Centrum hudba

V tomto centru mají děti k dispozici celou řadu hudebních nástrojů (klavír, kytara, flétna), orffovy nástroje, bubínky, drumbeny, zvonečky, dřívka, boomwhackery, ozvučné trubky, xylofon aj.

Hudba je prostředkem komunikace, zábavy, poučení i relaxace, je silným zdrojem emocí a prostředkem posílení rozvoje sociálního citění. Hudba pomáhá dětem rozvíjet hlavně oblast citovou, protože je silným zdrojem emocionálních prožitků. Děti na hudbu reagují intuitivně

a pohybem vyjadřují radost a nadšení. Hudba podporuje jazykový vývoj, uvolňuje napětí, rozvíjí schopnost zapamatování, motoriku, koordinaci pohybů, napomáhá rozvoji myšlení a fantazie. Děti rytmezují, osvojují si úctu k nástrojům, lásku k hudbě.

Centrum knihy a písmena

Centrum je vybaveno různými druhy písmen a číslic (kostky, razítka, dřevěná písmenka), „puzzle abeceda“ s vyobrazenými slovy začínající na dané písmeno, Logico hry, Klokanovy kapsy. Děti mají k dispozici papíry a psací potřeby. Součástí centra je i knihovna s dětskou literaturou.

Centrum Knihy a písmena slouží k podchycení zájmu o literaturu, knihy, čtení, psaní a počítání, děti zde rozvíjí předčtenářskou a předmatematickou gramotnost. V předškolním věku jde spíše o nápodobu čtení a psaní. Centrum Knihy a písmena je místo, kde děti vnímají mluvenou a psanou podobu jazyka. Manipulací s knihou, písmeny i čísly, se s nimi seznamují a postupně je rozpoznávají na základě tvaru. Napodobování písma a číslic vede k poznávání znakových projevů. Děti zde mohou opisovat text, skládat slova, číselnou řadu. Učí se pojmy spisovatel, ilustrátor. Důraz je kladen na správný úchop psacího náčiní a dokončení práce.

Centrum dramatika (divadlo)

V centru Dramatika mají děti k dispozici loutkové divadlo, prstové maňásky, pohádkové a zvířecí čepičky, velké množství kostýmů, šátků, divadelních rekvizit aj. Děti často spojují toto centrum s centrem kostky. Učí se správnému chování v divadle a názvy zaměstnanců divadla a filmu (režisér, herec, vypravěč ...) V centru rozvíjíme především komunikativní schopnosti dětí, fantazii, řečový projev a paměť. Rozehráváme pohádky a příběhy, které děti znají a tak posilujeme jejich paměť a předčtenářské dovednosti. Probíhají zde také námětové hry a dramatizace. Děti hrou „Na něco“ napodobují dospělé a učí se různým sociálním rolím. Rozvíjejí své schopnosti zvládat různé situace a chápat je. Dítě tak lépe porozumí tomu, co má a nemá rádo, vyzkouší si svou schopnost vést a přesvědčovat, nebo naopak spíše se nechat vést a následovat, souhlasit. To vše pomáhá dítěti vytvořit si představu o sobě a je základem samostatného myšlení.

Centrum pokusy a objevy (Zvídálek)

V tomto centru mají děti k dispozici lupy, pinzety, mikroskop, váhu, encyklopedie, atlasy, vývojové puzzle, environmentální hry. Živou a neživou přírodu - přírodniny - kaštiny, šípky, kamínky, kůru, klacíky, mech, šišky, semínka, těstoviny, luštěniny, mušle a vše co si nasbírají v přírodě.

Centrum slouží k nejrůznějšímu pozorování, zkoumání, drobným pokusům, měření, pěstování rostlin a objevování. Rozvíjíme zde zvědavost, trpělivost, kognitivní schopnosti. Vedeme děti k tomu, aby samy přicházely na to, jak věci fungují.

Centrum dílna

Dílna je vybavena pracovní stolem se svěrákem, různým nářadím – pilky, kladívka, šroubováky, elektrická vrtačka, metr. Dále je zde nejrůznější pracovní materiál – vruty, hřebíčky, šroubky s maticemi, různé kousky dřeva, klacíky, dýha, balza, smrkový papír apod.

V tomto technicky zaměřeném centru mají děti možnost pracovat s různým materiálem a nástroji, které slouží k výrobě nejrůznějších předmětů. Děti se učí manuálně pracovat a

rozvíjet manuální zručnost. Osvojují si pracovní postupy a návyky, rozvíjí tvořivost, fantazii, technické myšlení. Pracovat mohou ve skupině nebo samostatně. Velký důraz je kladen na bezpečnost při práci.

Centrum keramická dílna

Keramická dílna je vybavena pecí, hrnčířským kruhem, různými druhy hrnčířských hlín (i šamotovými), glazurami, engobami, barvítka, štětci, špachtlemi, očky, válečky, razítky, deskami a dalšími pomůckami potřebnými k výrobě dekorativní keramiky.

Děti zde vyrábí dekorativní keramiku, která vždy souvisí s tématem ve třídním vzdělávacím plánu. Ve velké míře jsou to témata k tradicím a zvykům – Vánoce, Velikonoce, Jarmark na Zahradní slavnosti. Děti zde experimentují s hlínou, rozvíjí fantazii, kreativitu, pracovní postupy, trpělivost a pracovní návyky. Součástí je i malba hliněnými pigmenty (různé barvy hlíny) na plátno. Plátna každoročně posíláme do výtvarné soutěže Čarovné barvy země.

Centrum relaxace

V tomto centru mají děti k dispozici válečí vak, polštáře, typí a police s knihami.

Centrum je určeno hlavně pro zklidnění, odpočinek, relaxaci. Cítí-li dítě, že by chtělo být chvíli samo, má v tomto koutku soukromí.

Centrum tělocvična

Centrum je vybaveno rozmanitými tělovýchovnými a psychomotorickými pomůckami, náčiním a nářadím – žíněnky, lavička, lano, švihadla, padák, stuhy, šátky, míče a míčky, obruče, tyče, pocitové chodníčky, balanční kameny, kužely, malá trampolína, odrážedlo.

Děti zde provádí pohybové, koordinační a psychomotorické činnosti. Centrum zajišťuje aktivní pohyb dětí přiměřený jejich věku a vede ke zdravému životnímu stylu. Činnosti jsou zaměřeny na pohyby nelokomoční – vnímat vlastní tělo, vytvářet různé polohy, udržovat rovnováhu, zvládat pohyby s nářadím. Lokomoční – přemísťování těla v prostoru (válení sudů, plazení, běhání, poskoky) a manipulační – házení, chytání, kopání).

Centrum přírodní zahrada - místo her, setkávání a poznávání

Naše přírodně utvářená zahrada poskytuje dětem možnost naplnit svou potřebu pohybu, experimentovat s přírodními materiály, jako je dřevo, hlína, kámen, voda, pozorovat přírodní živly oheň, voda, vzduch, poznávat zvířata a rostliny v přirozeném prostředí a bezprostředně prožívat střídání ročních období. Děti se zde cítí jako součást živého světa – procítá v nich zvědavost a badatelský duch. Přírodní zahrada je prostředí upravené pro volnou i řízenou hru dětí. Vytváří si tak blízký vztah k přírodě, který by se v jejich pozdějším životě měl stát měřítkem pro vlastní hodnocení životního prostředí.

Jezírko

Jezírko je malá vodní plocha, která je nejen estetickým, ale také výukovým prvkem. Děti s učitelkami pozorují život ve vodě i kolem vody a rozvíjí tak své kognitivní činnosti i citlivost vůči životnímu prostředí. Jezírko je zabezpečeno proti pádu dětí do vody. Máme určena pravidla, která musí děti dodržovat (např. k jezírku mohou jen s doprovodem dospělého, nesmí chodit v části s rostlinami, neznečišťují jezírko). Součástí jezírka je i koryto a studna s pumpou na vodu.

Vrbové stavby, bludiště z habrů

Vrbové stavby jsou drobné stavby z prutů vrby. Jedná se především o různé chýše a tunely. Dále je používáme jako zastínění hracích ploch dětí (např. pískoviště). Tyto stavby jsou jak estetickým prvkem, tak prvkem, který děti používají při svých námětových hrách. Posilují tím své sociální dovednosti. Bludiště z habrů nasázené vedle školky, děti rády využívají pro své „skrýše“, „domečky“, i motorické hry. Být chvíli „neviděn“ patří k důležité příležitosti pro zdravý psychický vývoj dítěte.

Pískoviště

Pískoviště je ohraničený prostor, ve kterém je písek. Na zahradě máme 3 pískoviště. Jsou přistíněná vrbovými stavbami, takže je lze využívat i v horkém létě. Děti zde rozvíjí svou fantazii, tvořivost, hrubou i jemnou motoriku. Písek či kamínky používáme i k výtvarným činnostem.

Záhony a pěstování

Každá třída má k dispozici „svůj“ záhon, kde si rozhoduje, co bude pěstovat. Mohou to být jak jedlé, tak okrasné rostliny. Děti mohou využívat i ovoce, které v prostoru zahrady MŠ vyrostě. Jedná se zejména o jablka, třešně, višně, švestky, blumy, hrušky, rybíz. V prostoru před mateřskou školou jsme vytvořily bylinkovou spirálu. Zde děti mohou pod dozorem pedagogů zkoumat všemi smysly různé zahradní bylinky.

Ohniště s lavičkou ve tvaru krokodýla

Ohniště využíváme především na komunitních akcích s třídami (Čarodějnický rej, Indiánská noc) a s rodiči (Zamykání zahrady, Odemykání zahrady, Zahradní slavnost) i širší veřejností. Děti jsou poučeny o bezpečném pohybu kolem ohně.

Dalšími prvky v zahradě jsou různé drobné stavby, které využíváme k výukovým účelům. A to jak při jejich vymyšlení a tvoření, tak při pozorování živočichů, kteří tento „inventář“ zahrady obydli. Jsou to různé budky pro ptáky, hmyzí hotely, krmítka pro ptáky či veverky, čmelín, ježkovník. Je to i „mrtvé dřevo“ - kmeny, které se nechají v zahradě volně ležet. Všechny tyto prvky mají význam i ve výchovném a vzdělávacím procesu. Děti můžou pozorovat různé živočichy, kteří se díky těmto prvkům mohou na zahradě vyskytnout, na zahradě se zvýší biodiverzita. Dalším výukovým prvkem – pro rozvoj hrubé motoriky dětí – je terénní nerovnost – val. Děti ji mohou přebíhat, kutálet se z ní, válet z ní různé předměty, či v zimě bobovat. V našem případě to je kopec s „jezevčí norou“.

Příležitost pro rozvoj zahrady:

- Jako vodní prvek by bylo možné u studny vybudovat **system kaskád**, kde by děti pomocí různých hrází a umělých překážek poznávaly zákonitosti tekoucí vody. Tato voda by mohla téci do jezírka, či případně do vytvořeného „**blátoviště**“. Tam si děti hrají s blátem, které je pro ně atraktivním prvkem pro experimenty i stavby. Zároveň zde rozvíjí jak jemnou, tak hrubou motoriku. (2023)
- Vybudovat hmatový chodník, který se bude používat také pro rozvoj hrubé motoriky a senzomotoriky. Je to různě dlouhá, obvykle cca 0,5m široká ohraničená pěšina, která je rozdělena na několik částí. Stezka může být zapuštěna do země, ale není to nezbytné. Pro ohraničení chodníku a oddělení jednotlivých částí je nejvhodnější zvolit kulatiny bez kůry. Tyto části jsou vyplněny různým přírodním materiálem – oblázky, různě hrubými kamínky, mech, štěpkou, šiškami, kaštan, slámou apod. Pokud to možnosti dovolí, vhodná je i voda či bahno. (2023)
- Vybudovat kutiště. V kutišti bývá jako stavební materiál jak písek, častý je ale i štěrk či hlína. Kutiště bývá doplněno kameny, klacky, stavebním materiálem. Bývá více různorodé a poskytuje více prostoru pro tvořivou hru dětí. (2023)
- Do budování zapojit rodiče.

Základní metody a formy:

Metody:

Slovní: vyprávění, práce s textem, rozhovor.

Názorně demonstrační: práce s obrazem - nástěnné obrazy, obrázky, piktoqramy.

Dovednostní - praktické metody: napodobování - přebírání určitých způsobů chování od jiných lidí, experimentování, pokusy, objevování.

Aktivizující metody: řešení problému - zkoumání, myšlení, didaktické hry spjaté s učením, přizpůsobené pedagogickým cílům.

Komplexní metody: výuky dramatem - hraní rolí a následná diskuze, prosociální hry, u dětí rozvíjíme fantazii.

Formy:

Hromadná (frontální) - v naší mateřské škole pracujeme se všemi dětmi hromadě, se stejným obsahem činností, učitelka kontroluje, usměrňuje aktivitu dětí.

Individuální - děti v mateřské škole získávají poznatky dle vlastního úsilí, relativně nezávisle na cizí pomoci, vycházíme z individuálních potřeb dětí.

Skupinová (kooperativní) - děti v mateřské škole pracují v menších skupinách nebo ve dvojicích, děti jsou motivované, aby mezi sebou komunikovaly a navzájem spolupracovaly, dělily si úkoly, naslouchaly si, dokázaly vyjádřit svůj souhlas a nesouhlas.

Všechny činnosti probíhají formou spontánních a řízených aktivit, kterými učitelky naplňují konkrétní vzdělávací cíle za aktivní účasti dítěte. Činnosti, které probíhají v mateřské škole obsahují metody prožitkového učení, kooperačního učení hrou a činnostmi dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte. Dále situační učení založené na vytváření a využívání situací. Spontánní sociální učení, založené na principu přirozené nápodoby.

Příležitost pro rozvoj:

- Vést děti k vytváření a posilování vzájemných vztahů k ostatním lidem a k osvojení přirozených komunikačních technik. (2020)
- Sdílet zájem a odpovědnost vůči společenství (obci), zemi a prostředí, ve kterém žijeme. (2020)
- Posilovat u dětí identitu, sebevědomí, citovou samostatnost, umět si vybírat a nést za svou volbu odpovědnost. (2019)
- Naučit říkat děti NE a slovně se bránit. (2020)
- Seznamovat děti s přírodou a přírodními jevy, klást důraz na bezprostřední kontakt s přírodou, na jejím pozorování a poznávání. (2019)
- Vnímat změny, učit se je přijímat a aktivně se s nimi vyrovnávat. (2020)
- Rozvíjet tvořivost, manuální zručnost a verbální schopnosti. (2019)

5.1. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

Rámcové cíle a záměry jsou pro všechny děti stejné. Přijímáme i děti se speciálními vzdělávacími potřebami a děti mimořádně nadané a přizpůsobujeme vzdělávací program jejich individuálním potřebám. Rodičům poskytujeme speciální poradenství.

Pro **děti s narušenou komunikační schopností** zajišťujeme péči prostřednictvím logopeda. Spolupracujeme se speciálně pedagogickým centrem pro děti s vadami řeči v Brně a pro děti s tělesným postižením Kociánka.

O děti se sociálním znevýhodněním pečujeme zejména zvýšeným individuálním přístupem, komunikací s rodinou a konzultacemi o dítěti.

Z projektu Šablony III k tomu využíváme personální podporu – školního asistenta.

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací nabídka se dětem předává pomocí 5 integrovaných bloků (tematických celků):

1 ČLOVĚK

2 ZDRAVÍ

3 SVĚT

4 PŘÍRODA

5 DOMOV A TRADICE

Tematické celky (integrované bloky) vycházejí z vizí a koncepce mateřské školy. Tematické celky jsou závazné pro všechny třídy. Určují širší obsahový rámec, ve kterém se všechny třídy pohybují. Při volbě integrovaných bloků vycházíme z bezprostředního života dětí.

Tematické celky jsou dále rozpracovány na **témata**, kde je konkrétní vzdělávací nabídka pro děti. Témata nejsou časově vymezena, jejich délka a časové zařazení do programu je dáno aktuálními potřebami a situací ve třídě. Témata si volí každá třída dle potřeby, skladby dětí a aktuální situace. Nejsou závazná. Mohou se měnit a doplňovat. Volíme je tak, aby byla pro děti zajímavá a smysluplná.

1 Člověk

Název integrovaného bloku	Člověk
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Vzdělávací nabídka směřuje k uvědomění si sebe sama, k prožívání své identity a osobních rolí. Děti se učí porozumět vztahům mezi lidmi, rozlišovat to co je a není správné ve vztahu ke své osobě a k ostatním, být tolerantní, řešit vzniklé situace, domluvit se a spolupracovat a být zodpovědný za své chování. Vytváří si základní společenské a zdvořilostní návyky. Chápu přínos rodiny pro člověka a společnost (sociální vztahy, významné události v rodině).
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none">• Ani, ani, aniny, skončily nám prázdniny• Vítej u nás u Ráčků (Rybiček, Žabek, Vážek)• Já jsem tu a ty tady a všichni dohromady• Vytvoříme pravidla, nebudeme zlobidla• Ben, ben blechy ven, my to všechno vyženem• Když narodí se maličký• Mámo, táto ...

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všimá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
zájem	sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	získání relativní citové samostatnosti	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná rozhodovat o svých činnostech
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) poznat napsané své jméno poznat některá písmena a číslice, popř. slova sledovat očima zleva doprava
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení,	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápad“

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
druhých	podpora a rozvoj zájmu o učení	
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	rozvoj schopnosti sebeovládání	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

2 Zdraví

Název integrovaného bloku	Zdraví
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Vzdělávací nabídka směřuje k uvědomění si poznatků o vlastním těle a o jeho vnímání - smysly, pocity, reakce na různé situace. Děti se učí pečovat o své zdraví, osvojují si zdravé životní návyky, učí se chránit zdraví své i zdraví druhých, o prevenci úrazu a nemoci. Rozvíjíme přiměřené znalosti a postoje k ochraně zdraví a osobního bezpečí. Mluvíme o lidském těle a jeho vývoji. Děti si osvojují základy hygieny, správné návyky při oblékání v různých ročních obdobích. Učí se důvěřovat lékařům. O důležitosti zdravé stravy a pohybu pro člověka.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravé dětičky, čilé jako rybičky • Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky • Zdraví, to nás baví • Já jsem malý človíček, vyrostl jsem kousíček • Zubaře se nebojíme, čisté zuby všichni máme • Polámal se mraveneček • Kýchálek a Kašlálek

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	domluvit se slovy i gesty, improvizovat
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
		zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdraví a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.

3 Svět

Název integrovaného bloku	Svět
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	rozvoj elementárních poznatků o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí, seznámit děti s kulturním a přírodním bohatstvím naší země i vzdálenějších míst naší planety (světadíly, státy, vesmír). Vysvětlovat, že každý jsme jiný, ale všichni jsme si rovni. Přiblížit dětem řemesla, povolání a jejich důležitost pro člověka. Naučit děti základním pravidlům silničního provozu, bezpečnosti a podpořit zájem o cestování, objevování a poznávání.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Rok jako kolo točí se • Daleko na severu je Grónská zem • Ten dělá to a ten zas tohle • Když nám svítí červená, zůstat stát to znamená • Naše Země kulatá je • Cestování to nás baví • Vyplouváme... • Děti celého světa • Indiáni, ti se mají, celý den si jenom hrají

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	<p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p> <p>chápat slovní vtíp a humor</p> <p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p>
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	<p>zorganizovat hru</p> <p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p> <p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p>
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	<p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p> <p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p>
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dění v prostředí, ve kterém žije		mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	uvědomění si vlastního těla	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou zachovávat správné držení těla
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	vytváření základů pro práci s informacemi	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (ted', dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (ted', dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem</p>
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	<p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p>
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	<p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p>

4 Příroda

Název integrovaného bloku	Příroda
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Vzdělávací nabídka je zaměřena na osvojení poznatků o živé a neživé přírodě a jejich proměnách ve všech ročních obdobích v souvislostech. Děti se učí zodpovědnosti za planetu Zemi, proenvironmentálnímu chování a třídění odpadu již v mateřské škole. Rozvoji znalostí o jednotlivých zvířatech a rostlinách. Seznamují se s bohatstvím úrody a možnostmi jejího využití a s pracemi na zahradě a na poli.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Letí, letí pavučinka • Pojd' hříbečku do košíčku • Vlaštovičko leť, už je na tě čas • Podzim kráčí zelení, všechno kolem promění • Vyletěl si pyšný drak, vyletěl až do oblak • Kam se ježek v zimě schoval? • Zima, zima, zimička, hází bílá peříčka • Kdo to ťuká na okénko? Malý vrabeček

Název integrovaného bloku	Příroda
	<ul style="list-style-type: none"> • Jaro dělá pokusy • Na stejné Zemi co my, bydlí tu s námi stromy • Chválím tě Země má • Mé milé léto

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj a užívání všech smyslů	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledek	rozvoj schopnosti sebeovládání vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	jiných materiálů, z přírodnin aj.) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) poznat některá písmena a číslice, popř. slova
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) sledovat a vyprávět příběh, pohádku naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevládnutí, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí	vytváření elementárního povědomí o širším	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat),

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
a že je může ovlivnit	přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

5 Domov a tradice

Název integrovaného bloku	Domov a tradice	
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět	
Charakteristika integrovaného bloku	přiblížit dítěti místo, kde vyrůstá, otevřít svět kulturního dědictví, tradic národa, lidových zvyků a duchovních hodnot; vzdělávací nabídku charakterizují takové činnosti, při nichž si děti vytváří kladný vztah k místu, kde žijí. Děti se seznamují s krajovými zvyklostmi, posilují vzájemné vztahy mezi sebou, rodiči, školou a obcí. Podílí na přípravách svátků (výzdoba třídy, školy, zahrady, štědrý oběd v MŠ, tvoření v keramické dílně). Děti posilují prosociální chování, rozvíjí si povědomí o důležitých lidských hodnotách – úcta, pokora, obdarování.	
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Čas dýní, dušiček a rýmy • Mikuláši, Mikuláši, kdo to tady děti straší? • Už je tu zas adventní (vánoční, velikonoční, masopustní) čas • My tři králové jdeme k vám • Na sv. Kateřinu, schováme se pod peřinu • Muzikanti, co děláte? • Morano, Morano, ty budeš plakati! • Chocholatá slepičko, dej mi jedno vajíčko • Pohádek jsou plné stránky, sejdeme se u čítanky 	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i	utvořit jednoduchý rým učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	
	rozvoj společenského i estetického vkusu	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	všimnout si změn a dění v nejbližším okolí formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopný respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

Pravidla pro tvorbu třídního vzdělávacího programu (TVP):

Třídní vzdělávací program je neveřejný pracovní materiál třídních učitelek.

Rodiče jsou seznamováni s plánovanými činnostmi na nástěnce v šatně, některé výstupy jsou zveřejňovány na webových stránkách školy a uzavřené facebookové skupině MŠ Potůček Říčany.

Obsahová část TVP, vycházející z ŠVP PV, vzniká v průběhu roku a plně respektuje potřeby dětí v jednotlivých třídách.

- Charakteristika třídy.
- Pravidla soužití dětí.
- Jmenný seznam dětí.
- Aktuální telefonní čísla obou rodičů a e-mailové adresy.
- Rozpracovaná témata přiměřená věku dětí, která jsou dětem blízká, respektují jejich zájmy a mají logickou návaznost.
- Školní projekty rozpracované pro třídu – jejich obsah vychází z ŠVP.
- Přehled básní, písní, pohybových her, přečtených knih při odpočinku.

TVP lze doplnit dalšími materiály podle potřeby třídních učitelek.

Vzdělávací nabídka mateřské školy je doplňována o nadstandardní aktivity, které jsou placeny rodiči:

- **Edukativně stimulační skupiny** – zde se děti za přímé účasti rodičů a pod vedením učitelek připravují v 10. lekcích na vstup do základní školy a rodiče mají možnost zvážit, zda je jejich dítě zralé pro vstup do ZŠ. 1. lekce začíná v únoru.
- **Předplavecký výcvik** – pro nejstarší děti, v průběhu 10 lekcí se děti seznamují s plaváním v Brně Kohoutovicích pod vedením trenérů Plavecké školy. Od února.
- **Keramika** – tvoření z hlíny pod vedením kvalifikovaného lektora v keramické dílně přímo v MŠ.
- **Zvidálek** – výlety a výukové programy v dopoledních hodinách pro předškolní děti pod vedením učitelek MŠ.
- **Judo** – odpolední kroužek

Nadstandardní aktivity se mohou dle zájmu rodičů a podmínek MŠ rušit či měnit.

7. Systém evaluačních činností

Smyslem evaluačních činností je zjišťování a zlepšování kvality vzdělávacího procesu, zvyšování míry spokojenosti dětí, zlepšování podmínek školy, zlepšení informovanosti rodičů o vzdělávacím procesu.

Evaluační činnost vychází z:

- pozorování dětí
- rozhovoru s dětmi
- rozhovoru a anket rodičů
- rozhovoru a rozboru při pedagogických poradách
- hospitační a kontrolní činnosti

OBLAST	FORMA	ČASOVÝ ROZVRH	ODPOVĚDNOST PEDAGOGŮ
NAPLŇOVÁNÍ CÍLŮ ŠVP PV	analýzy plnění dílčích cílů, klíčových kompetencí hodnocení třídy	po skončení témat. celků celkové hodnocení 1x za rok	všichni pedag. ve svých třídách
ANALÝZA PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ	analýza dotazníky rodičům	1 x za šk. rok 1 x za 2 roky	všichni zaměstnanci rodiče
ZPSŮSOB ZPRACOVÁNÍ A REALIZACE	analýza hospitace ve třídě vzájemné hospitace učitelek pedagogické rady	téma po skončení 1 x ročně, dle potřeby průběžně 3x ročně, dle potřeby	pedagogové ve svých třídách ředitelka, zástupkyně pedagogové všichni
PRÁCE PEDAGOGŮ	autoevaluace učitelek hospitace	1 x za rok 1 x za rok, dle potřeby	každý pedagog ředitelka, zástupkyně
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	analýza diskuze dotazníky hospitace pozorování	1x za 3 roky ŠVP průběžně průběžně podle plánu, 1 až 2x ročně průběžně	ředitelka a pedagogové všichni pedagogové všichni pedagogové ředitelka, zástupkyně všichni pedagogové
EVALUACE INDIVIDUALIZACE VZDĚLÁVACÍHO PROCESU	vstupní dotazník dítěte výchozí vývojový stupeň diagnostika dítěte vývojová kresba pozorování portfolio	při nástupu do MŠ říjen leden, červen, průběžně leden, červen průběžně průběžně	rodiče všichni pedagogové všichni pedagogové všichni pedagogové všichni pedagogové všichni pedagogové

Závěr

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání je veřejný dokument, je kdykoliv možné do něj nahlížet a pořizovat si z něj výpisy. Hlavní cíle a záměry jsou vyvěšeny na webových stránkách školy.

Jedná se o tzv. „živý“ dokument, se kterým se průběžně pracuje a který je aktualizován dle potřeb dětí a stanovených cílů a záměrů.

